

Türkçe Fiil Çekiminin Yabancılara Öğretiminde Halk Edebiyatı Ürünlerinin Kullanılması

Hüseyin YILMAZ
Hëna e Plotë Bedër Universitesi
Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü
osmantalha@yahoo.com

ÖZET

Günümüzde Türkçenin yabancılara öğretimi dünyanın dört bir yanında özellikle son yirmi yıldan beri türkoloji bölümleri, dil kursları, Türk okulları ve Türk kültür merkezleri vasıtası ile profesyonelce yapılmaktadır. Türkçenin öğretiminin yaygınlaşması beraberinde ders materyallerinin geliştirilmesi, yeni öğretim tekniklerinin kullanılması gibi alanlarda çalışma yapmayı gerekli kılmıştır. Daha önceleri Türkçenin genel olarak öğretimi ve kullanılan tekniklerle ilgili çalışma yapılırken şimdilerde her alanda uygulamalı ve detaylı çalışmalara ihtiyaç duyulmaktadır. Özellikle dil bilgisi öğretimi üzerinde durması gereken bakir bir alandır. Daha önceki araştırmalarda ortaya konan bilgiler ışığında dil bilgisi konularının uygulamalı bir şekilde ele alınmasında fayda vardır.

Yabancılara Türkçe öğretiminde dil bilgisi öğretiminin müstakil bir şekilde ele alınıp alınmaması meselesi üzerinde tartışılan bir konudur. Bu konu yaptığımız çalışmanın ilgi alanına girmektedir. Bizim bu çalışmada ana gayemiz dil bilgisini daha kalıcı bir şekilde öğretebilme ve dil bilgisi konularının daha da keyifli olabilmesi adına halk edebiyatı mahsüllerinden istifade edilmesidir. Çalışmada halk edebiyatı ürünlerinden istifade edilerek özellikle dil bilgisi öğretimini biraz daha kolay ve zevkli hale getirmek için yapılabilecek bazı çalışmalar ele alınacaktır.

Bütün dil bilgisi konularını ele alıp her konuyla ilgili bir tekerleme, bilmece, mani, türkü, atasözü, deyim gibi Halk Edebiyatı ürünlerini ortaya koymak daha geniş kapsamlı olacağı için bu çalışmamızda dil bilgisinin sadece Türkçe fiil çekimi konusunu ele alıp bu konunun daha verimli nasıl anlatılabileceği üzerinde durulacaktır.

Giriş

Dünya genelinde gelişen teknolojik imkânların artmasıyla insanlar arasındaki iletişim yolları da artmıştır. İletişim kanallarının çoğalması kişi ve toplumlar arasındaki ilişkileri de farklı boyutlara taşımıştır. Bu ilişkiler bir diğerinin dilini öğrenmeyi gerekli kılmıştır. Barın'a göre;

“İnsanlar, toplumlar ve milletler arasında kişisel, kurumlar arası ve devletler seviyesinde çeşitli ilişkiler bulunmaktadır. Bilim, siyaset, askerlik, eğitim, turizm, kültür, sanat, ticaret ve iletişim alanlarındaki bu ilişkilerin sağlıklı olarak yürütülebilmesi için ana dilden başka milletler arası ortak olan dillerin öğrenilmesi gerekmektedir. Bir yabancı dil öğrenmek yeni bir insan olmaktır.” (Barın, 2004:20)

Dünya geneline bakıldığında zaman başta İngilizce olmak üzere bazı Batı dilleri uzun yıllardan beri öğretilmektedir. Yabancı dil öğretimi hususunda köklü yayınevleri hazırlamış oldukları kitaplarla, yardımcı materyallerle ve geliştirmiş oldukları metodlarla öğretmenlerin işlerini daha da kolaylaştırmıştır. Hangi konu öğretilecekse o konunun daha kalıcı bir şekilde öğretilmesi için her türlü aktivite düşünülmüş ve hazırlanan öğretmen kitaplarıyla öğretmene sadece dersi anlatma kalmıştır.

1. Yabancılara Türkçe Öğretimi

Günümüzde Türkçenin yabancılara öğretimi dünyanın dört bir yanında özellikle son yirmi yıldan beri türkoloji bölümleri, dil kursları, Türk okulları ve Türk kültür merkezleri

vasıtası ile profesyonelce yapılmaktadır. Dünyada en çok konuşulan dillerden biri olan Türkçeye ilgi günümüzde gittikçe artmaktadır. Bu konuda İşcan şunları ifade etmektedir:

"Türkçe, dünyada en çok konuşulan yedi dilden biridir. Birçok Türk firması Avrupa ve Asya ülkelerinde faaliyet göstermekte, aynı şekilde birçok Avrupa ve Asya firması Türkiyede yatırım yapmaktadır. Öte yandan Türkiyenin Avrupa Birliğine tam üyeliği söz konusudur. Tüm bu siyasal, sosyal, ekonomik ilişkiler ve gelişmeler Türkiyenin ve Türkçenin önemini artırmaktadır." (İşcan, 2011:33)

Küreselleşen dünyada artık Türkçeyi de yabancı dil olarak öğrenmek isteyenlerin sayısı her geçen gün artmaktadır. Bu artan talebin yurt içinde ve dışında hakkıyla karşılanıp karşılanmadığı ise tartışılmaktadır. Türkçe öğretimi ile alakalı geriye dönüp bakıldığı zaman gelinen nokta elbette küçümsenemez. Ancak, diğer yabancı dillerle kıyaslandığı zaman Türkçenin istenilen seviyede olduğunu söylememiz bir hayli zor. Elimizdeki mevcut Türkçe öğretim kitapları ve hazırlanan diğer materyaller ve yardımcı dokümanlar elbette büyük bir boşluğu doldurmaktadır. Fakat özellikle işlenecek konuya uygun yöntem ve teknikleri anlatan, ders içinde yapılabilecek aktivitelere yer verilmiş ana ders kitabına paralel öğretmen kitaplarına ihtiyaç duyulmaktadır. Mevcut olanların ise yeni gelişen eğitim metodlarına göre gözden geçirilmesinde fayda vardır.

İşinin ehli uzmanlardan oluşan bir komisyonun Türkçe öğretiminin daha kısa sürede kolay ve anlaşılır yapılabileceği ile alakalı çalışmaları gerekmektedir. Bunun için de Türkçe öğretimi çalıştaylarının yapılması bir ihtiyaçtır. Bu çalıştaylara bu işi bizzat yapan öğretmenlerin davet edilmesi ve onların da fikirlerini alarak mevcut kitapların daha kaliteli hale getirilmesi yerinde bir çalışma olacaktır. Çünkü bu öğretmenler bu işi yaptıkları için bire bir bazı şeyleri yaşamaktadırlar. Yabancılar Türkçe öğretimi yapan bu öğretmenlerin yaşamış oldukları güçlükler ve karşılaştıkları zorluklar dinlenmelidir. Bu çalıştaylarda ortaya çıkan fikirler doğrultusunda yeni ders materyalleri hazırlanmalıdır. Hazırlanacak ders kitapları, yardımcı kitaplar ve kapsamlı metot kitapları Türkçe öğretiminin daha kolay, daha verimli, daha zevkli bir şekilde yapılmasına yardımcı olacaktır.

2. Ne zamandan beri Türkçe öğretimi yapılmaktadır?

Türkçe öğretimi adına hazırlanan ilk yazılı eser olarak Kaşgarlı Mahmud'un Divanı Lügati't-Türk adlı eseri sayılmaktadır. 11. yy'da Karahanlı Türkçesiyle yazılan bu eser Türkçenin Araplara öğretilmesi amacıyla yazılmış Türkçe-Arapça bir sözlüktür. Daha sonraki dönemlerde de bu alanda hazırlanan eserler de vardır.

Günümüzde ise modern anlamda Yabancılar Türkçe öğretim faaliyetleri, diğer dillerle kıyaslanıldığı zaman, oldukça yenidir. Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminin tarihi üzerine çalışan Bayraktar bu hususta şunları söylemektedir:

"Kısa adıyla TÖMER olarak bilinen Ankara Üniversitesi Türkçe Öğretim Merkezi, 1984'te Türkçeyi en iyi biçimde öğretmek amacıyla kurulmuştur. Birçok farklı yabancı dil öğretim yönteminin bir arada kullanılmasıyla oluşturulan ve TÖMER yöntemi olarak adlandırılan çalışmalarla yabancılar Türkçe öğretimi ilk kez sistemli bir biçimde başlamıştır. Günümüzde TÖMER, yabancı dil öğretiminde birçok yöntemin birleşiminden oluşan seçmeci yöntemi kullanmaktadır." (Bayraktar, 2003:60)

3. Nerelerde Nasıl yapılıyor?

Türkçe öğretimi dünya genelinde yaygın olarak öğretilen dillere göre oldukça yenidir. Belki hazırlanan kitaplar ve hazırlanan materyaller olarak değerlendirildiği zaman gelinen nokta sevindiricidir. Türkiye'de üniversitelerin bünyesinde yabancılar Türkçe öğretimi 1950 yılından sonra başlar. Ama asıl komünist bloğa bağlı ülkelerin demokrasiye geçişlerinden sonra Türkiye'ye özellikle dost ve kardeş ülkelerden öğrenciler gelmiş bunlara Türkçe Türkiye'de

öğretilmiş. Yine bu döneme rastlayan Türkiye merkezli bir açılım olmuş ve yurt dışında açılan okullar, kültür merkezleri ve dil merkezlerinin bünyesinde Türkçe öğretimi yapılmaya başlanmıştır.

4. Türkçe öğretim materyalleri

Türkçe öğretimi ile alakalı hazırlanan kitaplar, materyaller gelinen nokta itibariyle oldukça iyi seviyededir. Geçmişe dönüp bakıldığında artık öğretmenlerin herhangi bir materyal eksikliğinin olmadığını rahatlıkla söyleyebiliriz. Daha yeniye kadar elimizde Türkiye içinde hazırlanmış kitaplar vardı. Bu kitapların özelliği daha çok Türkçeyi Türkiye'ye gelerek öğrenen öğrencilere eğitim veren uzmanların hazırlanmış olmasıydı. Artık elimizde hem Türkiye içindeki tecrübelerle hem de tamamen yurt dışında bizzat bu işi yapmış uzmanların hazırlanmış olduğu Türkçe öğretim setleri var. Hazırlanan bu setlerde artık yurt dışı tecrübesi de yer almakta ve ülkeler, yaş grupları ve Avrupa dil kriterleri gibi önemli hususlar dikkate alınmaktadır. Kitaplar günümüz modern eğitim anlayışına uygun yöntem ve teknikler dikkate alınarak hazırlanmaktadır. Konulara uygun posterler, flash kartlar, çalışma kitapları, interaktif CD'lerle desteklenmektedir. Öğretmenin işini kolaylaştıracak öğretmene yol gösterecek "Öğretmen Kitapları" da hazırlanmıştır. Bu tür yardımcı ders materyalleri de özellikle mesleğinde daha işin başında olan öğretmenler başta olmak üzere, bütün öğretmenlere büyük bir kolaylık sağlamaktadır.

Özel kurum ve kuruluşların yanı sıra kendisini bu işe adanmış öğretmenlerin hazırlanmış oldukları birçok internet siteleri ile de Türkçe öğretimine destek verilmektedir. Bu internet sitelerinde, tecrübeli öğretmenlerin anlatmış oldukları derslerin videosu yayınlanmaktadır.

5. Dilbilgisi öğretimi

Yabancılarla Türkçe öğretimi konusunda dil bilgisi öğretimi meselesi her zaman konuşulan bir mevzu olmuştur. Herkes, kendi tecrübelerini de katarak, bir şeyler söylemiştir. Konuşma aktivitelerine ağırlık veren bir öğretmen dil bilgisi konularına fazla önem vermemiştir veya tam tersi, dil bilgisi dersine daha fazla önem veren bir öğretmen de konuşma ve diğer etkinliklere fazla yer vermemiştir.

Dil bilgisi öğretimindeki amaç öğrencilerin dili daha doğru, düzgün, kurallarına göre konuşmasını sağlamaktır. Öğrencileri de sadece dil bilgisi konularıyla sıkıkmamak gerekir. Anlatılan konunun öğretimini kararında bırakmak ve anlatılan konuya uygun örneklerle de dersi pekiştirmek gerekmektedir.

Burada bilinmesi gereken bir başka nokta da ağırlıklı olarak dil bilgisi dersi gören bir öğrencinin konuşma pratiğinin eksik kalacağı hususudur. Öyle bir öğrenci dışarıdan bir takviye almadıkça konuşurken akıcılığı yakalayamayacaktır. Sadece konuşma ve diğer etkinlikler yapılan bir sınıftaki öğrencilerin de dili kurallarına göre konuşması zayıf kalacaktır. Bunun için dengeli olmak, hangi konuya ne kadar zaman ayırmak gerektiğini iyi tespit etmek gerekir.

Öğretmenlerin ayrıca dil bilgisi öğretiminde Türkçenin yapı bakımından sondan eklemeli bir dil olduğunu ve dolayısıyla da bunların öğretiminde zorlanacağını unutmamaları gerekir. Eklerin yanlış kullanılması, cümlenin anlamını değiştirecektir ve iletişimde sorunlar yaşanacaktır. Öğrencilerin yeni öğrendikleri dille kendi dillerini karşılaştıracakları muhakkaktır. Mutlaka kendi dillerinde bir karşılık bulmak için çabalayacaklardır. Hatta Türkçede olup da kendi dilinde olmayan eklerle karşılaşacaktır. Öğretmenin bu hususları da göz önünde bulundurarak dersini en iyi şekilde anlatmak için, kitaba bağımlı kalmadan, yeni yöntem ve teknikler geliştirmesi gerekmektedir.

6. Dilbilgisi öğretimi ile ilgili yapılan çalışmalar

Yabancılarla Türkçe öğretiminde dil bilgisi ile alakalı müstakil olarak birçok dil bilgisi kitabı hazırlanmıştır. Lale Türkçe Dil Bilgisi Kitabı 1- 2 (Dilset Yayınları), Türkçe Öğrenelim

(Engin Yayınları) gibi Türkçe öğretim setlerinde müstakil dil bilgisi kitapları hazırlanmıştır. Yine hazırlanan diğer Türkçe öğretim kitaplarında anlatılan konuların sonunda dil bilgisi konularına da yer verilmiş. Müstakil dil bilgisi kitaplarında öğretilen dil bilgisi konularının paralelinde örnekler ve alıştırmalar verilmiş. Ancak, diğer kitaplarda dil bilgisi konuları bu ölçüde ele alınamamıştır.

Akademik camiada ise yabancılara Türkçe dil bilgisi öğretimi ile alakalı hazırlanmış müstakil makale sayısı oldukça sınırlıdır. Yabancılara Türkçe öğretimiyle ilgili hazırlanan diğer makalelerde ise dil bilgisi öğretimiyle alakalı fikirlere fazlaca yer verilmemiştir.

Dil bilgisi konularının öğretimiyle alakalı gerek ders içi gerek dışı yapılabilecek aktivitelerle alakalı müstakil bir çalışmaya ihtiyaç vardır. Dil bilgisi öğretimiyle alakalı yapılacak böyle bir çalışmanın dil bilgisi öğretimini daha da zevkli hale getireceği kanaatindeyiz.

7. Yabancılara Türkçe öğretiminde öğretmen faktörü

Yabancılara Türkçe öğretmeyi meslek olarak seçen bir kişinin öncelikle ne yaptığının şuurunda olması gerekir. Dersin öğretmeni kendisini öğrencilerine sevdirmesinin yanında dersiyse alakalı sunumunu en iyi şekilde yapması lazımdır. Aslında dersinin sunumunu iyi yapamayan bir öğretmenin öğrencileri tarafından kabullenilmesi oldukça zordur.

Türkçe öğretmeni olan bir kişinin öncelikle Türkçeye vakıf olması gerekmektedir. Ders sunumlarıyla ilgili hangi yöntem ve tekniklerin kullanılacağını iyi bilmelidir. Öğretmen derse girmeden önce o dersi nasıl takdim edeceğiyle alakalı çalışmaları eksiksiz yapmalıdır. Öğrencilere anlatacağı konunun hazırlığını en güzel şekilde yaptıktan sonra öğrencilerin karşısına geçmelidir. Kitaba bağımlı kalmadan anlatacağı konuyla ilgili başka ne gibi etkinlikler yapılabileceğinin arayışı içinde olmalıdır. Bir ders saatinin dakika dakika ne yapması gerektiğini çıkartmalı, adeta dersin senaryosunu hazırlamalıdır.

Öğretmen yeniliklere açık olmalıdır. Teknolojinin hızla ilerlediği bir dönemde Türkçe öğretmenin de kendisini geliştirmesi gerekmektedir. Gelişmelere ayak uydurmalıdır.

8. Fiil çekim eklerinin öğretimi ve halk edebiyatı ürünleri

Dil bilgisi dersinin amacı, kuramsal bilgi öğretme yerine, öğrencilerin yabancı dil olarak öğrenecekleri Türkçenin anlama ve anlatma zorluklarına yardım etmek, dili kullanabilme yetisi kazandırmaktır. Öğretimde kullanılacak yöntem ve tekniklerin de bu becerileri kazandıracak nitelikte olmasına dikkat edilmelidir. (Taşdemir, Ercan; Bilkan, Nesrin; Can, Hüdayi, 2003:99)

Öğrencilerin Türkçeyi doğru konuşmaları öğretmenin ana hedeflerinden birisi olmalı ve bunun için de dil bilgisi konularının öğretiminde titizlikle durulması gerekmektedir.

Türkçe dil bilgisi öğretiminde genel olarak sadece kuralların verildiğini daha sonra da konuyla alakalı örnek cümleler söyleyip pekiştirici alıştırmalar yapıldığını söylemek mümkündür. Okuma, dinleme, konuşma vb. aktivitelerin yapıldığı dersler daha canlı daha verimli geçer. Katılımın yüksek olduğu bu derslerde bol bol aktiviteler yapıldığı için öğrenci de öğretmenden derste sıkılmaz.

Dil bilgisi derslerinde ise durum biraz farklılık arz eder. Okuma, dinleme, konuşma aktivitelerinin yapıldığı derslere nazaran dil bilgisi dersinin ilerleyen dakikalarında dersten kopmalar başlar, zamanın çabucak bitmesi istenir ve zilin çalması sabırsızlıkla beklenir. İşte bu ve benzeri durumlarla karşılaşmamak için her bir öğretmenin dersini daha canlı işlemesi gerekir. Yukarıda da ifade edildiği gibi burada öğretmene büyük bir görev düşer. Ben bu dersi daha iyi nasıl anlatabilirim? Daha farklı neler yapabilirim? Ders içi konuya uygun hangi etkinliği yaparsam, hangi yöntem ve teknikleri kullansam diye arayış içinde olmalıdır.

Benim de bu dil bilgisi derslerinde uyguladığım ve verim aldığım ders içi bazı uygulamalarım oldu. Dersimizin daha keyifli geçtiğine inandığım ve ders içi aktivite olarak da değerlendirebileceğim etkinliğin üzerinde durmak ve örnekler vermek istiyorum:

Dersimizin daha da verimli olması için halk edebiyatı ürünlerinin derste kullanılması öğrencilerin derse ilgi ve katılımını arttırması, öğretim ve öğrenim sürecini hızlandırması açılardan dil öğretiminde çok önemli bir işlevi olduğunu söyleyebiliriz.

Özellikle şunu da belirtmekte fayda var. Hangi konu olursa olsun istediğimiz tekerlemeyi, maniyi vb. halk edebiyatı ürününü kullanmamız doğru olmayacaktır. Seçtiğimiz tekerlemeler, maniler konuya uygun olmalı. Burada şu husus da önem arz etmektedir. Öğretmen ezgiyle söylenen bir tekerleme, mani, türkü, şarkı vb. varsa bunları mutlaka derste melodisiyle söylemelidir. Örneğin: Portakalı soydum..... , Arabanın tekeri....., Yağ satarım bal satarım..... gibi halk edebiyatı ürünlerinin öğretmen tarafından söylenmesi gerekir. Bu ezgili söyleyiş kulağa hoş geldiği için öğrenme de çok çabuk olur. Şunu rahatlıkla ifade edebilirim, öğrenciler daha sonraki yıllarda, hatta mezun olduktan sonra bile öğrenmiş oldukları tekerlemeleri hatırlayıp ezgisiyle beraber söyleyebilmektedirler.

Bütün dil bilgisi konularını ele alıp her konuyla ilgili bir tekerleme, bilmece, mani, türkü, atasözü, deyim gibi halk edebiyatı ürünlerini bu konularda nasıl kullanılacağıyla alakalı bir çalışma bu yazının amacını aşmaktadır. Biz bu çalışmamızda sadece fiil çekim eklerine yer verdik. Şimdiki zaman, görülen geçmiş zaman, duyulan geçmiş zaman, gelecek zaman ve geniş zaman konuları ile alakalı tespit edebildiğimiz bazı halk edebiyatı ürünlerini örnek olarak bu çalışmamıza aldık.

Ayrıca, tespit ettiğimiz bu ürünlerin sadece bir konunun öğretiminde kullanılmayacağını bir tekerleme veya maninin başka dil bilgisi konularında da kullanılabileceğini belirtmek gerekir. Yine Seçilen bu ürünler tamamıyla adı geçen dil bilgisi konusuyla da alakalı olmayabilir. İçinde başka dil bilgisi konuları olabilir. Biz bu durumda ya metni tam olarak ya da konumuzla alakalı olan yeri öğretebiliriz.

Burada şu husus da önem arz etmektedir. Bu seçilen halk edebiyatı ürünlerinde geçen kelimelerin öğretiminde belki zorluk yaşanabilir. Ancak, yukarıda da ifade edildiği gibi seçilen tekerleme, mani vs. ile alakalı görsellerle desteklemek veya sınıf içinde uygulayarak anlatmak ve ezgisiyle söylemek işi daha kolaylaştıracaktır.

Bu fiil çekimi konularının öğretimiyle alakalı öğrencilere genel olarak dil bilgisi kuralları verilir. Konunun anlaşılması için örnek cümleler kurma vb. aktiviteler yapılır. Sonra da anlatılan konuya pekiştirmek için seçilen halk edebiyatı ürünleri öğretmen tarafından öğrencilere öğretilir. Öğretilecek ürünün durumuna göre sınıf içinde uygulaması yapılır ve ezgisi öğretilir.

8.1. Şimdiki zaman öğretiminde kullanılabilecek halk edebiyatı ürünleri

Yağmur yağıyor
Seller akıyor
Arap kızı
Camdan bakıyor

Bak postacı
Bak postacı geliyor
Selam veriyor
Herkes ona bakıyor
Merak ediyor

Çok teşekkür ederim
Postacı sana
Pek sevinçli haberler

Getirdin bana

Bu gün yalnız bu kadar
Darılmayınız
Yarın yine gelirim
Hoşça kalınız

Haydi git güle güle
Uğurlar olsun
Ellerin dert görmesin
Kısmetle dolsun

8.2. Görülen geçmiş zaman öğretiminde kullanılabilecek halk edebiyatı ürünleri

Portakalı soydum
Baş ucuma koydum
Ben bir yalan uydurdum
Duma duma dum
Kırmızı mum

Dolapta Pekmez
Yala Yala Bitmez
Ayşecik Cık Cık Cık
Fatmacık Cık Cık Cık
Sen Bu Oyundan Çık

-Komşu komşu !
-Hu hu!
-Oğlun geldi mi?
-Geldi.
-Ne getirdi?
-İnci boncuk.
-Kime kime?
-Sana bana.
-Başka kime?
-Kara kediye.
-Kara kedij nerede?
-Ağaca çıktı.
-Ağaç nerede?
-Balta kesti.
-Balta nerde
-Suya düştü.
-Su nerede?
-İnek içti.
-İnek nerede?
-Dağa kaçtı.
-Dağ nerede?
-Yandı bitti kül oldu.

Pazara Gittim Pazar Yok Sayışmacası

Pazara gittim pazar yok
Eve geldim annem yok

Bebeğe baktım beşik yok
Çorbaya baktım kaşık yok
Dedeme baktım sakalı yok
Yok yok yok....

Mini, mini bir kuş donmuştu

Mini, mini bir kuş donmuştu,
Pencereme konmuştu
Aldım onu içeriye
Cik cik cik cik ötsün diye
Pır pır ederken canlandı
Ellerim bak boş kaldı

Karga

Karga karga "gak" dedi,
"Çık şu dala bak" dedi,
Karga seni tutarım,
Kanadını yolarım.

İğne Battı Canımı Yaktı Sayışmacası

Oooo..
İğne battı
Canımı yaktı
Tombul kuş
Arabaya koş
Arabanın tekeri
İstanbul un şekeri
Hop hop altın top
Bundan başka
Oyun yok.

8.3. Duyulan geçmiş zaman öğretiminde kullanılabilir halk edebiyatı ürünleri

Bir gün bir gün bir çocuk

Birgün birgün bir çocuk
Eve de gelmiş kimse yok
Açmış bakmış dolabı
Şeker de sanmış ilacı
Yemiş yemiş bitirmiş
Akşama sancı başlamış
Kıvrım kıvrım kıvrınmış
Yaptığından utanmış.

8.4. Gelecek zaman öğretiminde kullanılabilir halk edebiyatı ürünleri

A apacak apacak,
Gökten yıldız kopacak,
Açma Sinem ağzını,
Kuşlar yuva yapacak.

Asmaya kurdum salıncak
Eline de verdim oyuncak
Uyumadı gitti yumurcak

Babası da gelsin uyuyacak

8.5. Geniş Zaman öğretiminde kullanılabilir halk edebiyatı ürünleri

Yağ satarım

Yağ satarım
Bal satarım
Ustam ölmüş
Ben satarım

Karga¹

Karga karga "gak" dedi,
"Çık şu dala bak" dedi,
Karga seni tutarım,
Kanadını yolarım.

Keçiler²

Ayşe Hanımın keçileri,
Hop hop hopluyor,
Arpa, saman istiyor,
Arpa, saman yok,
Kilimcide çok.
Kilimci kilim dokur,
İçinde bülbül okur.
İki kardeşim olsa,
Biri ay, biri yıldız,
Biri oğlan, biri kız,
Hop çikolata çikolata,
Akşam yedim salata,
Seni gidi kerata.

Ellerim³

Ellerim tombik tombik,
Kirlenince çok komik
Kirli eller sevilmez
Güzelliği görülmez
Dişlerim bakım ister
Hele saçlar, hele saçlar
Uzayınca tırnaklar
Kirlenince kulaklar
Bize pis derler, pis derler

Masa üstünde pekmez
Bu pekmez bize yetmez
Lütfiye gelin kızı
Altınsız gelin gitmez

¹ Kaynak <http://www.nazlim.net/guzel-sozler/tekerlemeler-tekerleme-sozleri.html#ixzz2QM38dacq>

² Kaynak <http://www.nazlim.net/guzel-sozler/tekerlemeler-tekerleme-sozleri.html#ixzz2QM4HTUue>

³ Kaynak <http://www.nazlim.net/guzel-sozler/tekerlemeler-tekerleme-sozleri.html#ixzz2QM4Uc4tY>

Bahçede gül olur
Gül açar yaz olur
Ben sevdiğime gül demem
Gülün ömrü, az olur

Yüz'de ısrar etme, "Doksan da olur".
İnsan dediğinde, "Noksan da olur"...
Sakin büyüklenme, "Elde neler var".
Bir ben varım deme, "Yoksan da olur".
Hatasız Dost Arayan" Dosttan da olur"....

Mevlana

Sonuç

Dil öğretiminde ders kitapları ve buna bağlı olarak da materyaller çok önemlidir. Ama, bunlar kadar önemli bir mesele var ki, o da öğretmenlerin gayreti.

Gerek devlet desteğiyle gerek de özel kurum ve kuruluşlar vasıtasıyla yabancılara Türkçe öğretimi yapanların daha etkili bir eğitim yapabilmeleri için yeni arayışlar içinde olmaları gerekmektedir.

Özellikle dil bilgisi konularının öğretiminde kullanılacak halk edebiyatı ürünlerinin tespit edilerek bir kitap olarak hazırlanması önem arz etmektedir. Bu halk edebiyatı ürünlerinin seçimi titizlikle yapılmalı, seçilen parçaların öğretmenin rahatlıkla anlatabileceği, öğrencilerin de zorlanmadan anlayabilecekleri ürünler olmasına dikkat edilmelidir. Bunun için yapılan çalıştaylarda bu konular ele alınmalı ve bu tarz öğretimi uygulayan uzman öğretmenler tarafından seminerler verilmelidir.

Son olarak da dil bilgisi konularının öğretiminde kullanılacak halk edebiyatı ürünlerinin aynı zamanda bir kültür aktarımı olduğunu unutmamak gerekir.

Kaynakça

- Barın, Erol (2004). *Yabancılara Türkçe Öğretiminde İlkeler*, Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi, Sayı 1 s: (19-30)
- Bayraktar, N. (2003). *Yabancılara Türkçe Öğretiminin Tarihsel Gelişimi*. Dil Dergisi, s. 119, 58-71ss.
- İşcan, Adem (2011). *Türkçenin Yabancı Dil Olarak Önemi*, Uluslararası Avrasya Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt:2, Sayı:4, s: (29-36)
- Taşdemir, Ercan; Bilkan, Nesrin; Can, Hüdayi (2003). *Pratik Türkçe Öğretim Teknikleri Metot kitapları serisi*, Dilset yayınları s:99
- <http://www.nazlim.net/guzel-sozler/tekerlemeler-tekerleme-sozleri.html#ixzz2QM4Uc4tY>